

Також вважається, що порушення роботи лімфатичної системи можуть призвести до серйозних захворювань, таких як лімфедема (набряк кінцівок), інфекції, і навіть рак лімфатичної системи (лімфома).

Таким чином ми можемо підвести підсумки, що лімфатична система є критично важливою для захисту організму від інфекцій, підтримання рідинного балансу та транспортування поживних речовин. Її органи та тканини працюють разом, щоб фільтрувати шкідливі частинки, забезпечувати імунний захист і підтримувати здоров'я тканин. Порушення роботи лімфатичної системи може серйозно вплинути на загальний стан організму, тому важливо вести активний спосіб життя та своєчасно лікувати інфекції.

УДК: 636.09:614.9.636.2.636.03

БЛИЧ Дмитро, здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Володимир МІЗИК**, асистент, кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії,

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м.Кам'янець-Подільський, Україна

МЕТОДИ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ КОРІВ ЗА ХРОНІЧНОГО СУБКЛІНІЧНОГО ЕНДОМЕТРИТУ

Однією з найпоширеніших проблем, яка призводить до порушень функції відтворення та передчасного вибракування продуктивних корів, є хронічний субклінічний ендометрит. Згідно літературних джерел [1,2], патологія може охоплювати до 30% молочного стада, а інколи досягає і 70% .

При хронічних запальних процесах спостерігається розвиток стійких змін в слизовій оболонці матки у вигляді ерозій і виразок, що обумовлює десквамацію покривного епітелію та зникнення карункулів. Структурні і гістохімічні зміни з порушенням репродуктивної функції призводять до незворотних змін і неплідності [3].

Саме тому, питання пошуку нових ефективних способів терапії хворих на прихований метрит корів є особливо актуальним і відповідає сучасним проблемам тваринництва.

Мета роботи: вивчити ефективність різних методів терапії хворих корів за хронічного субклінічного метриту.

Дослідження проводили протягом 2024 року в умовах ПП «Калинський Ключ» Кам'янець-Подільського району Хмельницької області на коровах української молочної чорно-рябої породи, у яких проявлялися класичні ознаки прихованого (субклінічного) ендометриту. Захворювання, як правило, супроводжувалося чисельними непродуктивними осіменіннями. В той же час статеві цикли у переважної більшості тварин проявлялися регулярно через кожні 19-20 діб, і лише в окремих тварин – аритмічно. При ректальному дослідженні хворих

корів, матка добре скорочувалася, яєчники мали щільну консистенцію, горбкувату поверхню, на якій пальпувались фолікули або жовті тіла. У період тічки слиз в основному за фізичними показниками не змінювався, був прозорий, не мав запаху і тільки при уважному огляді можна було помітити різні домішки, частіше у вигляді мутнуватої опалесцюючої димки і рідше у вигляді пластівців світло-сірого кольору, прожилок катарального ексудату або гною.

Для уточнення діагнозу, у кожному випадку ми проводили лабораторне дослідження естрального слизу за методикою Г.М.Калиновського, що ґрунтується на виявленні в естральному слизу сірковмісних амінокислот.

Після проведеного обстеження із проблемних корів було сформовано дві дослідні групи по 11 голів ($n=11$) і застосовано відповідне лікування.

Коровам *першої дослідної* групи двічі з інтервалом 48 годин в порожнину матки вводили Метрікур (Цефепірим) в дозі 19 г; п/ш Репродуктазу, щоденно у дозі 10мл впродовж 10 діб; в/м Інтровіт у дозі 15 мл, одноразово.

Для тварин *другої дослідної* групи були застосовані заходи, які практикувались в господарстві до цього часу: п/ш ін'єкції препарату Ефікур в дозі 1 мл на 50 кг маси тіла 1 раз на добу протягом 3 діб (1мг цефтіофуру на 1кг маси тіла), в/м Інтровіт у дозі 15 мл, одноразово.

Ефективність лікування оцінювали за одужанням корів (негативною пробою за Г.М. Калиновським), відновленням функції відтворення та подальшим заплідненням (підтверджували ректальним дослідженням на вагітність через 2-2,5 місяця, після останнього осіменіння).

Таблиця 1

Ефективність лікувальних заходів за субклінічного ендометриту в корів

Групи корів	Одужало, %	Заплідн. корів, %		Залишилось неплідних		Інд. осім.	Тривал. від початку лікування до запліднення
		за першим осім.	за II–III осіменінням	гол.	%		
Д I	72,7	54,5	18,2	3	27,3	2,2	119,2
Д II	54,5	27,3	27,3	5	45,5	2,9	130,7

Дослідженнями встановлено (табл. 1), що при лікуванні корів хворих на хронічний субклінічний ендометрит більш ефективною виявилась схема, до складу якої входило внутрішньоматкове введення суспензії цефепіріну в поєднанні із парантеральним застосуванням репродуктази та полівітамінів. Так, клінічні ознаки захворювання почали зникати уже на п'ятнадцяту-шістнадцяту добу від початку курації, що на 5,7 доби швидше в порівнянні із групою контролю (ДII). За курс лікування одужало 72,7% корів, тоді як по другій дослідній групі цей показник був нижчим на 18,2%, що в свою чергу вплинуло на показники заплідненості та індекс осіменіння тварин.

Література

1. Поширеність хронічних асоційованих субклінічних ендометритів в стадах корів молочних порід промислових ферм / О. Г. Гуменний та ін. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2019. №93. С. 9-16.
2. Лікування корів за субклінічного ендометриту та його профілактика [Електронний ресурс] / А. Й. Краєвський [та ін.]. *Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал. Сер. "Ветеринарна медицина"*. Сумський національний аграрний університет. 2015. Вип. 1 (36). С. 199-203.
3. Любецький В. Й., Борисевич Б. В. Мікроструктурні зміни в тканинах матки корів при метриті. *Ветеринарна медицина України*. 1997. №7. С. 15–16.

УДК619.616.98

БУГУЦЬКА Марта, здобувачка вищої освіти II курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **ГОРЮК Юлія**, доктор ветеринарних наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м.Кам'янець-Подільський, Україна

ЛІМФАТИЧНІ ВУЗЛИ, ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОБОТІ ІМУННОЇ СИСТЕМИ

Лімфатичні вузли, відіграють важливу роль в імунній системі. Це невеликі бобоподібні структури, які фільтрують лімфатичну рідину та служать місцем для активації імунної відповіді. Розуміння лімфатичних вузлів має важливе значення для розуміння різних захворювань, імунології та лікування.

Метою роботи було дослідити будову, функції та значення лімфатичних вузлів у підтримці імунної системи.

Лімфатичні вузли складаються з лімфоїдної тканини, в якій містяться лімфоцити (В-клітини та Т-клітини). Структура включає зовнішню кору і внутрішню мозкову речовину. Вони фільтрують лімфатичну рідину, затримуючи хвороботворні мікроорганізми та сторонні частинки, а також сприяють активації імунних клітин.

Поверхневі лімфатичні вузли розташовані безпосередньо під шкірою, часто досліджуються під час медичних оглядів. Вони включають вузли в шийній (шия), пахвовій (пахвовій) областях.

Глибокі лімфатичні вузли розташовані глибше в тілі та включають вузли, пов'язані з внутрішніми органами. Вони відіграють важливу роль у відтоку лімфи з глибоких тканин.

Лімфатичні вузли необхідні для активації та проліферації лімфоцитів. Коли патогени потрапляють в організм, вони переносяться до найближчих лімфовузлів, де ініціюється імунна відповідь. Після інфікування деякі лімфоцити стають клітинами пам'яті, що дозволяє швидше реагувати на майбутні інфекції тим самим збудником.